

Виктор Пелевин

ПАЗИТЕЛЯТ

- ТОМ 1 -

**ОРДЕНЪТ
НА ЖЪЛТИЯ ФЛАГ**

София, 2016

Преводът е направен по изданието:

Виктор Пелевин

СМОТРИТЕЛЪ

Том 1. Орден жълтого флага

Изд. „ЭКСМО“, Москва, 2015

За корицата е използвана илюстрация от

<http://freedesignfile.com>

Права на произведение на руском языке © Виктор Пелевин, 2015

Права на публикуване на българском языке придобити чрез

ООО „Агенство ФТМ, Лтд.“, Российская Федерация, 2016

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Олга Дамянлиева, превод, 2016

© Издателство „Изток-Запад“, 2016

ISBN 978-619-152-914-8

ВИКТОР ПЕЛЕВИН

ПАЗИТЕЛЯТ

Том 1. Ордена̀т
на Жълтия флаг

Превод от руски
Олга Дамянлиева

ОРДЕНЪТ
НА
ЖЪЛТИЯ ФЛАГ

ТАЙНИТЕ МЕМОАРИ НА
ПАЗИТЕЛЯ АЛЕКСИС П.
ДАЛАЙ ПАПА
И ВЕЛИК МАГИСТЪР

СЪС СПОМЕНИ И РАЗМИШЛЕНИЯ,
ИЗЯЩНИ СЛОВА
И УМОПОСТРОЕНИЯ

IDYLLIUM
CCXVI A.D.F.A.

Портрет на руския император Павел I.
Неизвестен автор (ок. 1790 г.).
Министерство на културата на Руската федерация

Император Павел I, великият алхимик и месмерист, не беше убит от заговорници – превратът бе само постановка, която му помогна незабелязано да напусне Петербург. Павел Алхимик премина в новия свят – Идилиум, сътворен от гения на Франц-Антон Месмер – и стана първия му Пазител.

Вече трети век Идилиум се крие в сенките на нашия свят, оставайки свързан с него по особен начин. Опазването на Идилиум е дело на Пазителите, които през времето се сменяха многократно. Всеки следващ трябваше да узнае тайната на Идилиум и да открие за себе си какво представлява той самият...

За какво всъщност е тази книга зависи само от читателя и неговия избор.

Що е щастие?
Не се боя – това ми стига,
през нищото аз влача свойта празнота,
а дяволът душата ми чертае сякаш книга,
стремглаво кат с тризъбец по вода.

Поезия на монасите¹

¹ Приписва се на Николо I. Според друга версия е написано от Павел Алхимик и Николо I го е променил под влиянието на декадентите. Предполага се, че в изгубения Павловски оригинал е било: „да влача своя кръст Малтийски в тъмнината, // а Троицата в тоя час рисува ми душата, // стремглаво кат с тризъбец по вода.“ В полза на тази хипотеза е това, че в Стара Русия по времето на Павел действително били разпространени тризъбците. Срещу тази версия е усещането за двузначност на термина „Троица“, изречен от устата на Павел Алхимик. – Б.а.

Предговор

Дълго премислях дали имам право да пиша за себе си, предишния, от първо лице. Сигурно не. Но в такъв случай изобщо никой няма право да го прави.

Всъщност всяко свързване на местоимението „Аз“ с глагол в минало време („аз направих“, „аз помислих“) съдържа метафизична, а и направо физическа подмяна. Дори когато човек разказва за случилото се преди минута, то не е станало с него – налице е вече друг поток от вибрации, течащ в различно пространство.

Затова според мъдри хора човек устата не може да си отвори, без да изрече лъжа (ще се върна пак към тази тема). Променя се само количеството неистина.

Когато някой казва: „Вчера пийнах повечко и сега ме боли глава“, това е допустима лъжа, макар че между вчерашния жизнен кавалер и днешния мъченик махмурлия най-често не е останала дори и визуална прилика.

Обаче когато човек например споделя: „Преди десет години взех назаем хиляда гюлка за покупка на вече изгорялата към момента къща“, то това изречение изобщо няма никакъв смисъл, освен за пред съда – погледнато отвсякъде, бившият кредитополучател и изгорялата къща вече по нищо не се различават.

Имам намерение да разкажа за себе си като млад – разбира се, по-правилно би било да напиша за „Алексис“ (моето официално име) или поне за „Алекс“ (нещо като смесица от гръцки и латински, означаваща „беззаконник“, както се шегуваше моят куратор Галилео).

Но да наричаш героя, когото истински познаваш отвътре, „той“, си е чиста проба претенция за литературност: историята губи достоверност и започва да изглежда като измислица дори и за самия разказвач.

Затова реших да пиша от първо лице. Но ви моля да имате предвид, че героят е млад и наивен. И някои от мислите бих могъл да му ги приписвам ретроспективно.

„Аз“ в този смисъл е нещо като телескоп, през който днешният аз гледам на подскачащото в пространството на моята памет човече, а човечето гледа мен...

С голяма почит посвеждавам творбата си в памет на Павел Велики, императора алхимик, неразбран на Старата земя – и напуснал я в името на по-добра съдба. Като предговор слагам откъс от тайния дневник на Павел – нека той послужи като уводно есе към моя разказ и така ме избави от необходимостта да давам исторически справки.

*Алексис II де Кижѐ¹,
Пазителят на Идилиум*

¹ Името Кижѐ се среща в исторически анекдот от времето на царстването на император Павел I, а също и в едноименната повест на Юрий Тинянов. (Всички бележки, без изрично упоменатите, са на преводача.)

I

Латинският дневник на Павел Алхимик ч. 1 (ПСС, XIV, 102–112, превод)

1782 г.

*De Docta Ignorantia*¹

ВЕСЕЛИЯТ БРАТ ФРИДРИХ² (по-точно би било да го наричаме чичо, но масонството не предполага подобни обноски) пише, че пътешествието из Европа, което предприех под името граф Северен, би могло да влезе в помагалото му по военни хитрости. Фридрих вероятно е замислял този труд, когато маршал Хеморой го е изненадал в тил, лишавайки го и от последните гръцки удоволствия.

Но в действителност моята задача не е толкова тежка, колкото си мисли той – коронованите европейски лицемери са така заплени от своето хитроумие, че да ги излъжеш изобщо не е трудно, дори и за невежите (към които искрено отнасям себе си, следвайки Николай от Куза).

Илюминатите – най-вредното и коварното от днешните европейски течения – къде повече заслужават да заемат своето място в книгата на Фридрих. Тяхната тактика е забележителна – те се маскират като масони, проникват в техните ложи и постепенно ги разяждат отвътре; казват, че така постъпват

¹ „За ученото незнание“ (1440) – философски труд на Николай от Куза (1401–1464).

² Франц (Фридрих) Антон Месмер (1734–1815) е австрийски лечител, открил и практически използвал през XVIII в. човешките флуиди, които той нарича животински магнетизъм.

някои насекоми паразити, снасяйки яйцата си в още жива гъсеница. Уви, илюминатите са далеч от истинските Дела – те мислят само за власт и пари. И затова не е срамно да се постъпи с тях точно така, както те самите постъпват с гъсеницата на масонството.

След седмица във Виена ще бъда приет за илюминат. Ложата ще си мисли, че приобщава бъдещия император на Русия към своите редици – а с мен и нейната огромна територия, и армия. Но аз ще превърна илюминатите в таен лост на Братството. И с този лост съвсем скоро ние ще преобърнем земята. Нашият Архимед ще бъде брат Франц-Антон, а опорната точка ще му дам аз. Опитните резултати са толкова обнадеждаващи, че няма никакви съмнения за успеха.

Ето това накратко е моята днешна „Мъдрост на Невежия“.

1783 г. (1) *Aurora Borealis*¹

МИСЛЕХ СИ, ЧЕ БРАТ Франц-Антон вече с нищо не може да ме учуди. Но това, което видях в Париж, ме изуми до най-съкровениите кътчета на душата. След неговото откритие всички наши предишни планове – колкото и величествени да ни се струваха – сега изглеждаха нищожни. Възможно е нещо съвсем различно – и грандиозно. Всички суперлативи в човешките езици не могат дори да се докоснат до него.

Брат Франц-Антон изпитва съмнения – той казва, че нашата власт над Флуида не е достатъчна. Може и да е странно, но моят най-близък съмишленник в Братството, който веднага прие моя план, е брат Бенджамин.

Може би дивата посърнала шир на Америка (Бенджамин изпълнява в Париж задълженията на американски пратеник) настройва ума така, че изчезва чувството на страх, което е присъщо и на някои руснаци, не особено ценящи живота си. А набиращата сили диващина, прииждаща от всички страни, принуждава нашите антиподи да мислят за бягство точно така,

¹ Зора на севера (лат.).

както го правим ние, европейците, прегърбени под тежестта на своята изтънченост.

Брат Бенджамин е доста колоритна личност. Тук се подиграват на кожената му шапка, а той е омагьосан от Версай и Трианон. Предполагам, че от него би станал нелош крал на Америка – или поне, както тук се шегуват, *Le Duc des Antipodes*¹. Великолепна двойка – *Le Comte du Nord et le Duc des Antipodes*².

Да си следовник на брат Франц-Антон е изключително модерно в момента. Освен висшата аристокрация и краля, посветени в тайната, той има немалко последователи сред простолюдието. Те под думата *mesmerisme* разбират нещо диво като правене на магии и баене на врачки в затънтени кътчета на Русия.

Това е смешно, но и много мъдро, понеже в тайната вече са посветени толкова много хора, че да се скрие напълно би било невъзможно. По-добре да се маскира с погрешни понятия, които хората на нашето столетие радостно консумират, пълнейки с тях своя разум.

От брат Франц-Антон може да узнаем не само за изкуството на властта над Флуида, но и за тази широко отворена във всички посоки потайност. Да последваме неговия пример – ще скрием грахово зрънце истина в езеро от лъжа.

Новата ложа, създадена от нас, ще носи името „Световна Аврора“. Тя ще пропагандира лъжеучението, познато сред хората като *mesmerisme*. Но истинското майсторство за управление на Флуида ще бъде достъпно само на скрит в лоното на ложата орден, който ще наречем *Aurora Borealis*. Само избраните ще видят светлината на тая Аврора. Нека истинската зора изгрява под закрилата на измислената, споделяйки част от нейното име.

А ако и това не е достатъчно, за да скрием Тайната, то има един точен и сигурен начин; избива ме на смях, като се сетя за него: вече приехме в редиците си Калиостро и за много кратко време той със своите тестикули ще вдигне толкова много празен шум, че истината ще забравят дори и тези, на които по случайност е станала известна.

¹ Херцог де Антипод (фр.). – Б.а.

² Граф Северен и Херцог де Антипод (фр.).

ВИКТОР
ПЕЛЕВИН

СЪВРЕМЕННИТЕ УЧЕНИ ПРИВЕТСТВАТ ОТРИЧАНЕТО на възможността духът да въздейства на материята – това някак си като че ли ги освобождава от юрисдикцията на Римския папа.

Днес на събранието на ложата един от онези умници сред братята подметна на Франц-Антон, че чрез методите на науката може да се наблюдава само как един материален обект оказва влияние върху друг – всичко останало е просто подвластно на вярата. А Франц-Антон доста развесели публиката, задавайки следния въпрос:

– У вас, приятелю мой, появяват ли се желания да пийнете вино или да погледнете през прозореца?

– Да – отговори ученият. – Случва се.

– И вашата ръка се протяга към бутилката или към райбе-ра, нали?

– Точно така – последва отговор. – И предусещам какво ще ми кажете по-нататък, многоуважаеми братко, обаче това е само въздействие на чисто материални фактори, като жажда и застоял въздух, върху мускулите на тялото ми.

– Тогава – каза Франц-Антон – разгледайте следния казус: някакъв си Карл V решава, че честта му е накърнена, и на следващия ден стохилядна армия с оръдия, тежаци няколко хиляди фунта¹, преминава границата. При това конете, влачещи оръдията, обилно наторяват всички пътища наоколо... Нима това не е въздействие на духа върху материята?

Ученият премълча.

– Аз специално говоря за оборски тор – продължи Франц-Антон, – защото съм забелязал, че при спор с жреците на материята по незнайни причини точно тази субстанция влияе върху въображението им по най-убедителния начин...

Когато останахме в кръга на посветените във висшата тайна, Франц-Антон като че ли във връзка с този виц каза няколко думи за природата на Флуида. Записвам ги дума по дума, докато помня.

¹ Един фунт е приблизително 0,5 кг.

– Между материята и духа има много ясна и непроходима пропаст, чието съществуване признават мислители от всички векове. Също така определена и неоспорима е връзката между тях. Преди мислих, че Флуидът е точно това, което свързва материята и духа. А сега смятам, че Флуидът е нещото, от което възникват и материята, и духът. Точно по тази причина той може да служи като мост между тях. Да отправяме мисълта си по-нататък няма смисъл – съхранете почтително невежество за всичко останало... *Chute, monsieurs, chute*¹...

1783 г. (3)

НЕ ВСИЧКИ ИЛЮМИНАТИ СА под наш контрол – има и такива, които се опитват да ни пречат. Колкото и да е невероятно, но те смятат, че това е техен дълг пред Върховното същество (като такова те обикновено подразбират Бафомет²). Те направиха опит да убият Франц-Антон: изпратиха при него с тайна цел италианец бретъор, обигран майстор във фехтовката.

Колко лекомислено от страна на Франц-Антон да приеме това предизвикателство! Но бретъорът го нарече *ciarlatano*³ – рядка италианска ругатня, която, за жалост, Франц-Антон познава. Едва вчера той се подиграваше на Карл V – а днес видя в случилото се *point d'honneur*⁴. И при това най-разумният от хората, които познавам! Да се препъне по великия път от собствена си измислица...

Впоследствие всичко се разви още по-нелепо. Двубоят беше таен, но аз намерих начин да присъствам. Бретъорът беше настроен много решително – разбрах това, разменяйки с него няколко думи. Лицето на Франц-Антон издаваше ясното му намерение да играе ролята на благороден джентълмен докрай и, най-вероятно, щеше да бъде убит.

Трябваше да направя избор и го сторих: тъкмо почнаха и аз парализирах фехтовача със силата на Флуида – и така сполуч-

¹ Падение, господа, падение.

² Херметико-кабалистичен символ, най-известният масонски идол.

³ Шарлатанин (ит.).

⁴ Въпрос на чест (фр.).

ливо притиснах мускулите му, че горкият, преди да успее да направи и един удар, падна върху шпагата на Франц-Антон. За щастие, той я държеше под желания ъгъл.

Франц-Антон не забеляза нищо – дуелите за него бяха новост и освен това бе много развълнуван, виждайки кръвта. Но фехтовачът разбра всичко. Когато се наведох над него, той изхриптя:

– Не знам с каква сила ме погубихте, господине, но сега ще се спусна до дъното на ада, за да я обладая. А след това ще се върна и ще отмъстя!

Животът му тежи на съвестта ми. Никога няма да забравя очите на нещастния човек. Той беше жесток убиец – но заслужаваше да загине от удар на шпага. Впрочем, формално погледнато, той от такъв и издъхна.

Казват, че когато човек загива, обзет от жажда за мъст, то духът му наистина може да навлече сериозни неприятности. Но най-важното е, че Франц-Антон е жив. И сега смята себе си за герой дуелист. Както обича самият той да повтаря – *monsieurs, chute!*

Разбирам кралете, забраняващи двубоите, заплашвайки участниците с тежки наказания. Наистина понякога е жалко, че не сме в Русия. Трябва бой с пръчки, само бой.

1784 г.

ВЕЛИКОТО ДЕЛО Е ПРЕД завършване. Не мога да повярвам колко много е направено – понякога се събуждам и мисля, че всичко това е било сън. Но достатъчно е да прекарам един-два часа в лабораторията и се възвръща увереността ми в успеха.

От брат Франц-Антон пристигна новата Шапка на могъществото, скрита в обикновена черна триъгълна шапка. Отворената метална конструкция е по-удобна и по-лека, но тази става за носене, без да събужда излишно любопитство. Връзката с медиумите е стабилна и не зависи от огромното разстояние помежду ни.

Флуидът дава несъмнена власт над неодушевената материя – и тази власт е такава, че е твърде голяма дори за император. Но по какъв начин да вложим душа в това вещество? Как и с какво ще съживим новия свят?

Трябват всекидневни опити; не бива да се губи и минута за безполезни почивки – по-добре да те нарекат налудничав заговорник, отколкото да изпуснеш великата цел.

Брат Бенджамин съобщава, че илюминатите под негово ръководство подготвят грандиозен метеж в Париж. Той пише:

„Това ще бъде не обикновен бунт на всякаква сган, а първа по рода си революция, неукротим вихър от цветовете и багри, нещо като огромен оцветен с кръв карнавал, към който незабавно ще се присъединят всички празни умове, смятащи се за свободни поради покварата си.

Решението е много жестоко, но разумно: тези, които знаят тайната, но не ни последват, ще трябва да умрат. Брат Луи, който не прие нашия план, за съжаление, също. Това ще ни позволи бързо и без спънки да довършим започнатото и да прикрием следите.“

Не се съмнявам, че замисленият метеж ще успее. Подготовката ще трае няколко години; на първо време брат Бенджамин ще ръководи всичко лично, пресичайки всяко несъгласие със застрашителни демонстрации на Флуида.

Надявам се, че ще получим прошка от Висшето същество, защото великите дела изискват големи жертви.

Уви, не сме били смирени като гълъби.

Ще можем ли да постигнем мъдростта на Змея?

(Записките от 1785 до 1801 г. се смятат за изгубени)

март 1801 г.

СЛЕДИТЕ ОТ МОИТЕ ЗАНИМАНИЯ в лабораторията са заличени; петербургският заговор, в който любезно ми помогна английският пратеник, е готов. Никой не смее да противоречи на Великия магистър за неговите малки чудатости. Киж знае какво му предстои, но напълно ми вярва. Думата на императора все още се зачита.

Всичко, което ми е необходимо – таблиците с модусите на Флуида и няколко ръкописа, – се събра в малко походно сандъче. Останалото ще приготвим на място.

В една от стаите на Михайловския замък¹ от Флуида изградих подобие на врата, позволяваща да преминавам в моята отдалечена лаборатория в Идилиум. Стаите в замъка и лабораторията са абсолютно еднакви по форма; сядайки върху стол на едното място, мога да стана от същия стол на другото. Благодарение на това моите опити продължават без прекъсване. Никой не може да ме последва. Щом затворя невидимия проход, той веднага изчезва.

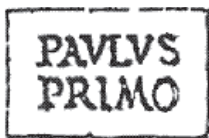
Какво ли ще помислят за тази стая, когато я видят? Сигурно ще я сметнат за място за тайни срещи – или за камера за изтезания (хвърлих на пода щипци за захар и камшик, за да дам храна на любознателните умове). Толкова странно е да се види празен приютът на моите безсънни нощи... Оказва се, че тук има много повече пространство, отколкото си мислех.

Киж трети ден спи на походно легло в моята спалня. Вратите са отключени, стражата разпусната. Киж казва, че изобщо не изпитва страх – но причината най-вероятно е в опиумната тинктура, към която е доста пристрастен. Ще изпълня даденото му обещание.

Нека пияните заговорници се забавляват от мисълта, че са убили магистъра на Малтийския орден. Ако имах желание, бих могъл да ги намушкам на обикновена клечка за зъби, преди те да успеят да се изплашат, но не ме блязни мисълта да впечатля няколко миришещи на лук офицери, които дори не спазват своята военна клетва. Нека ги съди Върховното същество.

А моята награда е в това да премина по земята незабелязано – така са постъпвали мъдреците от всички времена. Това е сложна задача, особено за този, който е роден с хермелинова мантия. Но мисля, че успех.

Тук аз бях императорът. В Идилиум всеки ще стане такъв.

¹ Построен за император Павел I. В този замък императорът е убит на 12 март 1801 г.